

Ombudsmandens internationale aktiviteter i forbindelse med samarbejdsaftalen med Udenrigsministeriet

ÅRSRAPPORT 2014

Dok.nr. 13/00644-15

Indledning

Samarbejdet mellem Udenrigsministeriet og Folketingets Ombudsmand om internationale opgaver blev første gang formaliseret i en generel aftale i 2000. Aftalen var treårig og er siden løbende blevet forlænget og justeret – senest i foråret 2013.

Formålet med aftalen er at fastholde ombudsmandsinstitutionens muligheder for at deltage i Danmarks internationale indsats for at udvikle og konsolidere demokratiske institutioner, der kan understøtte menneskerettigheder, bekæmpe fattigdom og sikre en demokratisk udvikling, særligt i verdens fattigste lande.

Med aftalen kan Udenrigsministeriet trække på ombudsmandens ekspertise i forbindelse med udviklingsbistand til etablering og fastholdelse af demokratiske institutioner, god regeringsførelse og god forvaltningspraksis. Ombudsmanden skal forholde sig aktivt opfølgende i forhold til muligheder for involvering i Udenrigsministeriets arbejde.

Udenrigsministeriet finansierer fra 2013, hvad der svarer til et gennemsnitligt AC-årsværk (kr. 450.000) med tilhørende udgifter til kontormedarbejder (kr. 200.000) og et beløb på kr. 250.000, som primært kan bruges til driftsudgifter, der afholdes inden for aftalens formål – dvs. rejse- og andre udgifter, som ombudsmanden og hans medarbejdere afholder i forbindelse med etablering og udvikling af ombudsmands- og ombudsmandslignende institutioner. Der tænkes især på situationer, hvor der ikke allerede er indgået aftale om et selvstændigt støtteprojekt finansieret af Udenrigsministeriet til den eller de pågældende institutioner.

På et årligt møde mellem Udenrigsministeriet og Folketingets Ombudsmand evalueres årets aktiviteter i fællesskab med henblik på at sikre den fulde udnyttelse og fortsatte relevans af Folketingets Ombudsmands arbejde inden for kontraktens rammer.

Ombudsmanden sender hvert år Udenrigsministeriet en detaljeret rapport, som redegør for ombudsmandens aktiviteter. Rapporten indeholder desuden en oversigt over forbrug på henholdsvis løn og drift samt en erklæring fra den økonomiansvarlige om, at specifikke regnskaber findes i Folketingets økonomisystem.

Jeg afgiver hermed den nævnte årlige rapport til Udenrigsministeriet.

København, den 20-02-2015

Jørgen Steen Sørensen

Indhold

Indledning	1
2014 – et overblik	5
Aktiviteter i 2014	6
Kina	6
Myanmar	7
Iran	7
Burkina Faso	8
Marokko	9
Uganda	9
Længerevarende besøg	9
Kortere besøg	9
Andre aktiviteter under samarbejdsaftalen	10
Deltagelse i Second International Symposium on Ombudsman Institutions	10
Anti-korrupsionskonference i Prag	10

2014 – et overblik

2014 var præget af opbygning af nye samarbejdsrelationer.

Som nævnt i rapporten for 2013 underskrev Folketingets Ombudsmand i 2013 to Memoranda of Understanding om samarbejde med to kinesiske statsinstitutioner: Ministry of Supervision og State Bureau for Letters and Calls. Disse memoranda blev senere samme år blev fulgt op af bl.a. et besøg fra State Bureau for Letters and Calls.

Samarbejdet blev udvidet under en rejse til Kina i 2014, hvor også mulighederne for at inddrage regionale eller lokale institutioner blev undersøgt. Ombudsmanden og Udenrigsministeriet drøfter for tiden bl.a. de økonomiske spørgsmål i den forbindelse.

Som nævnt i rapporten for 2013 er der skabt kontakt med Irans Government Inspection Organization. Også dette samarbejde blev udvidet i 2014, hvor ombudsmanden modtog besøg af den iranske ombudsmand Naser Seraji. Det er aftalt, at dette besøg skal følges op af et besøg i Teheran i 2015.

Endelig var en delegation fra ombudsmandsinstitutionen i 2014 på besøg i Myanmar, hvor temaet var opbygning af administrative klagestrukturer.

En nærmere redegørelse for disse initiativer findes senere i denne rapport.

Vi modtager hvert år et stort antal besøg i ombudsmandsinstitutionen. Disse besøg falder i to hovedkategorier: dels de kortvarige besøg, typisk med foredrag efterfulgt af spørgsmål og kommentarer, og dels egentlige arbejdsbesøg, hvor en delegation er i København for at indgå i et praktisk orienteret forløb. Som eksempel på det sidste kan nævnes et besøg, vi havde fra ombudsmandsinstitutionen i Burkina Faso, og som omtales nærmere nedenfor. Vi lægger meget vægt på disse praktiske seminarer – hvad enten de foregår i Danmark eller i de lande, vi samarbejder med.

En sammentælling af de timer, som er brugt i institutionen på samarbejdsaftalen, viser, at vi har brugt 175,8 AC-arbejdsdage.

I det følgende gennemgås de enkelte aktiviteter.

Aktiviteter i 2014

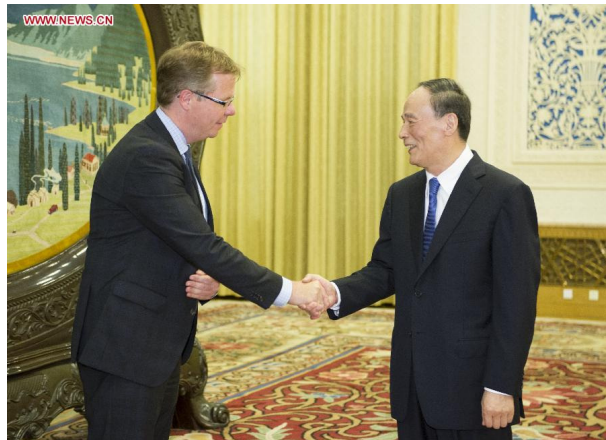
Kina

Folketingets Ombudsmand har regelmæssigt modtaget besøg af delegationer fra Kina. Det har især været tilfældet med hensyn til Ministry of Supervision og State Bureau for Letters and Calls.

Den tidligere danske ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen, blev på den baggrund inviteret af Ministry of Supervision til et besøg i Kina, som fandt sted i juni 2001.

Besøgene fra Kina er siden da fortsat og i perioder intensiveret, og under besøg fra de to institutioner i november 2012 og januar 2013 blev vi inviteret til at aflægge et genbesøg i Beijing. Dette besøg blev gennemført i juni 2013, og under besøget blev to Memoranda of Understanding underskrevet: et med Ministry of Supervision og et med State Bureau for Letters and Calls.

I juni 2014 besøgte ombudsmanden igen de to samarbejdspartnere i Beijing. Besøget havde navnlig til formål at arbejde videre med at planlægge samarbejdet inden for to hovedspor: korruptionsbekæmpelse og behandling af klager over myndigheder. Under besøget fik ombudsmanden mulighed for at møde Wang Qishan, der er den øverste ansvarlige for indsatsen mod korruption i Kina.

Under besøget besøgte medarbejdere fra ombudsmandsinstitutionen endvidere lokal-kontorer under henholdsvis Ministry of Supervision og State Bureau for Letters and Calls i Chongqing-provinsen. Under dette besøg mødtes delegationen også med Huolin Chen, der – som omtalt i rapporten for 2013 – var på et studiebesøg i Danmark i efteråret 2013.

I november 2014 kom en delegation fra State Bureau for Letters and Calls under ledelse af minister Shu Xiaoqin på besøg i København. Overskriften for besøget var den retlige ramme for behandling af klager fra borgere.

Vi havde arrangeret besøg for delegationen i Økonomi- og Indenrigsministeriet, Ankestyrelsen og Helsingør Kommune. Formålet med disse besøg – i sammenhæng med vores egne præsentationer – var at komme så bredt som muligt rundt om centrale spørgsmål i forbindelse med rammen for behandling af klager på det centrale og lokale niveau. Delegationen mødtes også med udenrigsministeren og Folketingets formand.

Besøget gav den kinesiske delegation et billede af, hvordan vi i Danmark organiserer behandling af klager. Videre gav drøftelserne – og en præsentation fra den kinesiske delegation – os en bedre forståelse for, hvordan systemet i Kina fungerer. Besøget var meget produktivt i forhold til det videre samarbejde.

Der var også planer om et tilsvarende besøg fra Ministry of Supervision, men dette besøg kunne ikke gennemføres i 2014. Det er planen, at ombudsmandsinstitutionen skal modtage en delegation på minister- eller viceministerniveau fra dette ministerium i 2015.

Med henblik på fortsat udbygning af samarbejdet og inddragelse af andre danske aktører i samarbejdet er ombudsmandsinstitutionen i samarbejde med Udenrigsministeriet i gang med at afsøge mulighederne for yderligere økonomiske midler. En endelig afklaring heraf forventes at foreligge i starten af 2015.

Myanmar

I slutningen af 2013 indledte vi en dialog med Myanmar om eventuel bistand til oprettelse af en klageinstitution i Myanmar.

I februar 2014 tog en delegation fra Folketingets Ombudsmand til Myanmar og deltog i og holdt oplæg ved en konference om klagesystemer med deltagelse af repræsentanter for Myanmars regering og NGO'er.

Folketingets Ombudsmand har tilkendegivet at ville se positivt på mulighederne for at deltage i et fremtidigt samarbejdsprojekt.

Foreløbig afventer vi at høre nærmere i 2015.

Iran

Som beskrevet i rapporten for 2013 deltog ombudsmandsinstitutionen i oktober 2013 i Asian Ombudsman Associations Conference i Teheran. Vi havde forud haft besøg af en delegation fra Iran, og vi havde endvidere haft samtaler med den iranske ambassade i

København om mulighederne for at indlede et tættere samarbejde om klage- og kontrolinstitutioners arbejde.

I august 2014 havde Folketingets Ombudsmand besøg af en delegation fra General Inspection Organization under ledelse af den iranske ombudsmand Naser Seraji. Formålet med besøget var primært at demonstrere, hvordan de to institutioner arbejder, og at drøfte korruptionsbekæmpelse.

Vi havde arrangeret møder med Transparency International, Rigsrevisionen, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), og Horserød Statsfængsel.

Under besøget blev der også underskrevet et Memorandum of Understanding, der kan danne grundlag for et videre samarbejde om korruptionsbekæmpelse.

Næste skridt i samarbejdet er et planlagt besøg for Folketingets Ombudsmand i Teheran i maj 2015.

Burkina Faso

I december 2012 var Folketingets Ombudsmand på besøg i Burkina Faso. Under besøget blev der underskrevet et Memorandum of Understanding med henblik på et fremtidigt samarbejde.

Dette blev i 2014 fulgt op af et besøg i København af en delegation fra Médiateur du Faso under ledelse af den burkinske ombudsmand Alima Déborah Traoré. Temaet for besøget var arbejdet som ombudsmand med fokus på metoder for gennemførelse af undersøgelser. Under besøget havde vi arrangeret et møde med Institut for

Menneskerettigheder.

Der er på nuværende tidspunkt ikke aftalt yderligere aktiviteter med Médiateur du Faso.

Marokko

I juni 2013 havde Folketingets Ombudsmand besøg af en delegation fra Institution du Médiateur du Royaume du Maroc.

Under besøget blev det aftalt, at de to institutioner løbende skal mødes for fortsat at drøfte emner af fælles interesse. Det var meningen, at ombudsmanden skulle have besøgt sin marokkanske kollega i 2014, men det har ikke været muligt at gennemføre besøget.

Uganda

Folketingets Ombudsmand har haft et samarbejde med Inspectorate of Government (IGG) i Uganda. Formålet med samarbejdet har været at styrke institutionens arbejde med administrativ klagesagsbehandling. Samarbejdet har siden 2012 ligget relativt stille.

I 2014 meddelte Inspectorate of Government, at institutionen på grund af interne forhold måtte sætte samarbejdet i bero.

Længerevarende besøg

Disse besøg strækker sig typisk over tre til fem arbejdsdage. Gæsterne er som regel fra ombudsmandsinstitutioner, der allerede er oprettet.

Formålet er typisk at komme tættere på, hvordan ombudsmænd kan arbejde målrettet i praksis, og temaerne spænder derfor meget bredt.

Udover de allerede omtalte besøg kan nævnes et arbejdsbesøg fra Kosovos ombudsmand. På dagsordenen var arbejdet i en ombudsmandsinstitution med vægt på udvælgelse af sager og gennemslagskraft.

Kortere besøg

Denne type besøg formidles oftest gennem Institut for Menneskerettigheder, Danida og udenlandske ambassader i Danmark mv. Typisk bruges der ca. ½ dag til at introducere ombudsmandssystemet og til spørgsmål og svar. Typiske temaer kan f.eks. være men-

neskerettigheder set i ombudsmandens perspektiv, udvikling af forvaltningsetiske standarder, korruptionsbekæmpelse mv.

I 2014 havde vi bl.a. besøg fra:

1. Tunesiens nationale menneskerettighedskommission
2. Delegation af tyrkiske journalister
3. Albaniens parlament
4. Complaint Investigation & Planning Division of the Anti-Corruption and Civil Rights Commission of Korea (ACRC)
5. Ugandiske dommere
6. Kursister fra Danida Fellowship-programmer
7. Ukrainske NGO'er via Det Europæiske Hus
8. Delegation fra Vietnams parlament
9. Delegation af offentligt ansatte fra Ukraine
10. Formanden for projektet "reaching everyone for active citizenry@ home" (REACH), Singapore
11. Egyptiske journalister via Dansk Egyptisk Dialoginstitut
12. Kursister fra Institut for Menneskerettigheders partner seminarer
13. Menneskerettighedskommissionen i Zimbabwe

Andre aktiviteter under samarbejdsaftalen

Deltagelse i Second International Symposium on Ombudsman Institutions

Den 21. og 22. oktober 2014 deltog en medarbejder fra Folketingets Ombudsmand i Second International Symposium on Ombudsman Institutions i Ankara.

Anti-korruptionskonference i Prag

På invitation fra de nordiske ambassader i Tjekkiet deltog to medarbejdere fra Folketingets Ombudsmand den 12. september 2014 i en konference om korruptionsbekæmpelse i Prag. På konferencen holdt kontorchef Jens Olsen et oplæg med titlen "Ombudsmen, Anti-Corruption and Internalization of Norms".